

Sygn. akt II CZ 52/12

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lipca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa małoletniego M. C.
reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego J.C.
przeciwko HDI Asekuracja Towarzystwu Ubezpieczeń -
Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie
o odszkodowanie i zadośćuczynienie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 lipca 2012 r.,
zażalenia powoda na postanowienie o kosztach
zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Okręgowego
z dnia 16 czerwca 2011 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę w tym
zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i
rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Powód M. C. wniósł zażalenie na zawarte w wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 16 czerwca 2011 r. postanowienie rozstrzygające o kosztach procesu za instancję odwoławczą. Sąd Okręgowy wzajemnie zniósł między stronami te koszty. W uzasadnieniu wyroku nie wyjaśnił, jakimi motywami kierował się, wydając takie rozstrzygnięcie, nie podał też jego podstawy prawnej. Dopiero po wniesieniu przez powoda zażalenia sporządzone zostało odrębne „uzasadnienie do postanowienia o kosztach procesu zawartego w punkcie 3 wyroku z dnia 16 czerwca 2011 r.”, w którym Sąd wskazał, że podstawą orzeczenia o kosztach procesu był art. 100 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd przyjął, że pozwany wygrał postępowanie apelacyjne prawie w połowie, ponieważ zaskarżeniem objęte zostało orzeczenie zasądzające zadośćuczynienie w kwocie 15.000 zł oraz rozstrzygnięcie o kosztach co do kwoty 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i co do obciążenia pozwanego kwotą 9.945 zł tytułem wydatków poniesionych przez Skarb Państwa na opinie biegłych – łącznie więc zaskarżeniem objęta była kwota 27.345 zł. Apelacja pozwanego okazała się skuteczna co do kwoty 12.400 zł. W zażaleniu od powyższego rozstrzygnięcia powód zarzucił obrazę art. 100 k.p.c. poprzez jego zastosowanie oraz naruszenie art. 98 k.p.c. przez jego niezastosowanie.

We wnioskach domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia w zakresie rozstrzygającym o kosztach procesu za instancję odwoławczą w ten sposób, aby zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego oraz koszty postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Przede wszystkim w niniejszej sprawie należy rozważyć, jaką rolę procesową pełni sporządzone po wniesieniu zażalenia „uzasadnienie do postanowienia o kosztach procesu zawartego w punkcie 3 wyroku z dnia 16 czerwca 2011 r.”, przygotowane już po podpisaniu i doręczeniu powodowi uzasadnienie wyroku. Zagadnienie to było przedmiotem oceny w uzasadnieniu postanowienia z dnia 30 listopada 2011 r. (III CZ 66/11, OSNC 2012/5/65). Uzupełnienie uzasadnienia stanowi ingerencję w dokonaną już czynność prawnoprocesową sądu i nie może być skutecznie przeprowadzone bez

zachowania wymagań przewidzianych w art. 351 k.p.c. Ponieważ nie budzi wątpliwości, że Sąd Okręgowy tych wymagań nie dochował, uzasadnienie postanowienia o kosztach procesu stanowi czynność podjętą bez podstawy prawnej, nie ma waloru uzasadnienia orzeczenia, nie wywołuje skutków, nie może więc posłużyć jako źródło informacji o motywach zaskarżonego przez powoda rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

W rezultacie trafne są wywody skarżącego, że przesłanki, jakimi kierował się Sąd Okręgowy orzekając o kosztach postępowania drugoinstancyjnego usuwają się spod kontroli, gdyż nie zostały wyjaśnione w uzasadnieniu. Samo rozstrzygnięcie zaś, zawierające orzeczenie o wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania apelacyjnego, wydane w sprawie, w której apelacja pozwanego skierowana przeciwko rozstrzygnięciu o roszczeniu głównym (zadośćuczynieniu) została oddalona, a uwzględnione zostało tylko połączone z apelacją zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach, w przeważającej części dotyczące rozrachunków pomiędzy sądem a pozwanym z tytułu kosztów sądowych, a nie rozliczeń między stronami, nie może być uznane za logicznie wynikające z treści wyroku, w którym zostało zamieszczone. Z tych przyczyn zaskarżone postanowienie należało uchylić i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).

Postanowienie o kosztach postępowania zażaleniowego uzasadnia art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹, art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c.